

PROF. SZABO PROTIV PRESELENJA MUZEJA U GORNJI GRAD

PREDLAŽE PREUREDJENJE UMJETNIČKOG PAVILJONA KOJI BI IMAO SLUŽITI ISKLJUČIVO
ZA SMJEŠTAJ MUZEJA

PROF. GJURO SZABO

Zagreb, 28. prosinca. — Naš list nedavno je pisao o premještanju Gradskog muzeja u stari Popov toranj na Griču, koji prijedlog je dao jedan stari zagrebački purger. — Poznata je medjutim i akcija Društva Zagrebcana, da se Gradski Muzej preseli iz dosadašnjih prostorija. Svakako je to pitanje, koje je danas postavljeno i to opravdano na dnevni red. U vezi s time obratili smo se na g. prof. Gjuru Szaboa, kojega smo našli u Medulić kavani u krugu njegovih prijatelja, gdje se na veliko raspravljalo o svim aktualnim pitanjima i problemima. Glavnu riječ vodio je prof. Szabo, s kojim smo iz početka morali povesti nevezani razgovor, jer je on veliki neprijatelj novinarskog bloka i olovke...

— Sve ču vam vrlo rado kazati, samo, molim vas, da ne vidim ovoga vraka...

Želji profesora Szaboa odmah smo udovoljili, blok i olovku spremili, ali ga zato pitanjima obasipali.

— Šta mislite g. prof. o pitanju preseljenja Gradskog Muzeja — bilo je jedno od prvih pitanja, koje smo upravili na prof. Szabu, koji je na to rekao:

— Ima pitanja, koja se uvijek rješavaju, a nikada zapravo ne riješe, jer su valjda nerješiva! Medju takva spada jamačno i muzejsko pitanje, zapravo muzejska pitanja. Istina je, da je danas mnogo i mnogo drugo pitanje daleko važnije, danas, kad nas je

vrijeme zaskočilo, kad je evo sam Zagreb od godine 1918. do danas porasao od 80.000 stanovnika do preko 230.000 duša, a sada treba sve institucije prilagoditi novomu broju pučanstva, počevši tamo od vodovoda do bolnice i — mrtvačnice! Dakako da tu onda ne preostaje mnogo za potrebe muzeja, koji moraju vegetirati, kako znadu i umiju, a mnogo se za njih i ne pita, kad druge goleme brige ispunjuju dušu svakoga. Nu značajno je, — rekao je dalje prof. Szabo — da se ipak javljaju pokušaji nekakvog rješenja i to redovno u vremena, kad je želja odvratiti drugamo javno mišljenje, želja da se pokaže briga za »kulturni napredak« zemlje, njenih instituta. Mi smo sami doživjeli u svoje doba takve »brige nadležnih«, formirane su komisije, da se prouče muzeji u inozemstvu, pravljene osnove, nevjerojatno monstruozne i nepraktične, protivne svakoj muzealnoj zadaći. Gradilo se na papiru do nebesa i gle: za čas se taj humbug smirio i ostade sve pri starom.

Na pitanje, što misli o smještaju Gradskog Muzeja na Gornji grad, prof. Szabo odgovara da je Gornji grad sam po sebi Muzej, te da nije potrebno to još iz njega i dalje praviti. U Gornji grad nikako ne spada Muzej — rekao je dalje — jer jedan Muzej mora imati mnogo svjetla, a ne da bude trul i star. Nešto novo — povikao je prof. Szabo. Iz svega ovoga se vidi očito, da je stanje naših muzeja upravo bijedno.

No, ipak na mnoga i neumorna pitanja, gdje smatra najpodesnjim za smještanja, u okviru Gornjega grada, prof. Szabo odgovara:

— U tom slučaju jedino dolazi u obzir Stol sedmorice, a nikako Jelačićeva i Rauchova palača, kako je to netko predlagao. Ponavljam, Muzej mora imati mnogo svjetla, jer tamo mora biti sve jasno, vidljivo i u vitrinama. Pa da ne duljim — rekao je pod kraj našeg razgovora prof. Szabo — Realan je i ovaj prijedlog što ga iznosim. Neka se pokuša povjeriti dobrom arhitektu

zadatak, da se stari Umjetnički paviljon preudesi za svrhe Gradskog Muzeja. I samo za taj cilj: nikakov kondominij i trpanje drugih instituta u jednu zgradu ne može ni jednoj instituciji koristiti.

Svakako bi to i takovo rješenje bilo i za muzej najpodesnije i za grad Zagreb najdostojnije, svakako bolje od smještaja muzeja u Popovom tornju i školi, jer taj prijedlog može staviti čovjek, koji nije muzealac. Ponavljam bolji bi onda bio smještaj u sadašnjoj palači Stola sedmorice, koja bi postala slobodna, kad se izgradi nova pravosudna palača, no tko zna kada će to biti, sudeći po brojnim dosadašnjim primjerima...

Eto u kratkim crtama čuli smo mišljenje našeg uvaženog historičara prof. Szaboa o preseljenju i uopće o problemu smještaja Gradskog muzeja. Ostavili smo prof. Szaboa u krugu njegovih prijatelja, u miru i tišini Medulić kavane, zahvalivši mu se za dobrotu, što nam je rekao svoje poglede na ovo danas aktuelno pitanje o razvitku našega Zagreba. — Or.